

**Шаруашылық жүргізу құқығындағы
«№17 Қалалық емхана»
коммуналдық мемлекеттік кәсіпорынының
ЭТИКАЛЫҚ КОДЕКСІ**

Кіріспе

Медициналық қызметкердің кәсіби этикалық кодексі (бұдан әрі - Кодекс) медициналық қызметшінің кәсіби медициналық қызметті жүзеге асыру кезінде әдеп нормаларын және мінез-құлық қағидаларын анықтайтын құжат болып табылады. Осы Кодекс медицина қызметкерлері, ұйым және пациент арасындағы қарым-қатынасты және тұтастай алғанда, адамның және қоғамның құқықтарын, беделін, денсаулығын қамтамасыз етуге бағытталған, сондай-ақ медицина қызметкерінің қызметі үшін қоғам алдындағы жоғары моральдық жауапкершілігін айқындайды.

Осы Кодекстегі медицина қызметкері жоғары және (немесе) орта арнаулы медициналық білімі бар мамандарды білдіреді.

Өмір мен адам денсаулығы - негізгі, іргелі құндылықтар. Денсаулық сақтау мамандарын тұжырымдамасын сәттен бастап, оларды қолдауға бағытталған және оның тұлғалықты, мейірімділікті, қайырымдылықты, шыдамдылықты, сенім, адалдық және әділдік үшін адамгершілік танытуға талап етеді.

Осы Кодекс адамның өмірі мен денсаулығын, оның туылуы мен өлімін қамтитын медициналық қызметкерлердің кәсіби қызметінде пайдалануға арналған.

Бірінші бөлім.

Миссиясы:

Қала халқының денсаулығын сақтау және жақсарту, денсаулық сақтау саласындағы мемлекеттік саясатты жүзеге асыру, бекітілген тұрғындарға медициналық қызметтің көрсетілуін реттеу.

Пайымдауы:

Бірыңғай ұлттық денсаулық сақтау жүйесі аясындағы шапаларды жүзеге асыруды қамтамасыз ете отырып, стационар алмастыру көмегін дамытып, азаматтардың денсаулығын жақсартуға бағытталған, салауатты өмір салтын насихаттау және аурулардың алдын алуға басты бағытталған, адам мен мемлекет арасындағы денсаулық қорғау бойынша ынтымақты жауапкершілігі қағидаларына негізделген, бекітілген тұрғындарға тиімді медициналық көмек көрсету жүйесін құру.

Құндылықтары:

Өзінің кәсіби біліктілігін көтеруге тұрақты талаптанатын жоғары білікті медициналық персонал;

1. Мекеменің көшбасшылыққа көзделген және алға қойған мақсатқа қол жеткізу мүмкіндігіне дайындығы;

2. Қанағаттанған және жылы жүзді пациент;

3. Персоналдың өзгерістерге дайындығымен, алған білімін кеңінен қолдана алатын, тараптар жағынан ұсынылған идеяларды қабылдай және қолдана алатын ашық, өзара сыйластық пен сенімді корпоративтік мәдениеті;

4. Үнталандырылған жұмыс жағдайы, қызметкерлердің әлеуметтік қорғауы.

Әрбір жеке пациентке жоғары сапалы қызмет көрсетуге қажеттілігін бағалау.

Пациенттердің абыройын және оларды жеке тұлға ретінде құрметтеу.

Пациенттің қауіпсіздігінде сапалы медициналық көмек көрсету - маңызды компонент болып табылады. Медициналық қызметкердің негізгі мақсаты - емделушілерге зиянды тигізбеу. ДДҰ медициналық көмектің сапасын анықтайды, өйткені жеке адамдарға медициналық қызмет көрсету денсаулығының қажетті нәтижелерін арттырады және қазіргі кәсіби білімге сәйкес келеді.

Жауапкершілік - жоғарыда айтылған қағидаларға және стандарттарға бағыну, пациенттермен қарым-қатынаста да, ұйымда да сенім мен лайықты деңгейдің жоғары сатысын көрсету.

Өзара қарым- қатынастық – бұл әрдайым өз жұмысын талқылау және жұмыстың көлемі мен жауапкершілігі негізінде сенімділікті танытудың жүйесі.

Пациенттің қауіпсіздігі – медициналық көмектің сапалы қызметтің негізі. Оның басты мақсаты, емделушілерге зиянды азайту болып табылады.

Ашықтық - жеке және ұжымдық іс-әрекеттерде адалдық пен парасаттылық қағидаларын сақтаудың қағидасы.

Кәсібилік - үздіксіз даму және оқыту негізінде, науқас пен ұжымның пайдасына жоғары нәтижеге қол жеткізудегі барлық жақсы білімді, мүмкіндіктерді және тәжірибені жеткізу.

Екінші бөлім

Қызмет көрсету - бұл қоғам мен мемлекет тарапынан ерекше сенім білдіру және ұйым қызметкерлерінің моральдық-этикалық сипатына жоғары талаптар қою.

Қоғам емхананың қызметкері барлық күштерін, білімі мен тәжірибесін өз ісін жүзеге асыратынына, өз ісіне адал қызмет ететініне, өз Отаны - Қазақстан Республикасына, үлкен қызмет атқаратынына сенімді.

Алматы қ. шаруашылық жүргізу құқығындағы «№17 Қалалық емхана» коммуналдық мемлекеттік кәсіпорынның медициналық қызметкері өзінің қызметінде Қазақстан Республикасының заңнамасына қарап жұмыс атқарады, азаматтардың денсаулығы мен медициналық көмекті қорғауға,

дәрігердің антына, гуманизм мен қайырымдылық принциптеріне қарап жұмыс жасайды.

Емхананың қызметкерлері өз қызметінде:

қажеттіліктерге, біліктілік талаптарына, лауазымдылық нұсқаулықтарға және қызметтік міндеттеріне сәйкес сапалы және қауіпсіз медициналық қызмет көрсету үшін моральдық жауаптылықты атқаруға;

жынысына, жасына, нәсіліне немесе ұлтына, тұрғылықты жеріне, әлеуметтік мәртебесіне, діни және саяси көзқарасына және басқа да медициналық емес факторларға қарамастан, кез келген адамға медициналық көмек көрсету;

өздерінің кәсіби білімдері мен дағдыларын, эрудициясын үнемі жетілдіру;

медициналық қоғамдастықтың тазалығын сақтауға, өз әріптестерінің де, өздерінің қателіктерін объективті талдау; адал емес және бәсекеге қабілетсіз әріптестердің, сондай-ақ бейресми тұлғалардың тәжірибесін пациенттердің денсаулығына зиян келтіретіне болдырмауға;

өз әрекеттерімен шаруашылық жүргізу құқығындағы «№17 Қалалық емхана» коммуналдық мемлекеттік кәсіпорынның беделін нығайту.

Емхананың мүдделерін қорғауға және қызметкерлерді насихаттау үшін:

пациенттердің құқықтарын, бостандықтарын мен заңды мүдделерін сақтау және қорғауды қамтамасыз ету;

емханадағы жұмысшылардың және ұлтаралық келісімнің бірлігін нығайтуға үлес қосу;

еңбек тәртібін қатаң сақтау, өз міндеттерін абыроймен, бейтарап және сапалы орындау, бұл үшін жұмыс уақытын тиімді пайдалану;

жоғары кәсіптік жұмыс үшін бар күш-жігерін жұмсау, тапсырмаларды шешудің ең жақсы және үнемді әдістерін қолдану, сеніп тапсырылған мемлекеттік мүлікті мұқият бақылау.

ұжымда тұрақты және оң моральдық-психологиялық ортаны қалыптастыруға, өз ісінде және жеке мінез-құлықтарына байланысты үлес қосуға;

қызметтік кезеңде киімдегі іскерлік стильді ұстану;

салауатты өмір салтын насихаттау бойынша барлық қоғамдық іс-шараларға қолдау көрсету және оларға қатысу;

пациенті, аға әріптесін немесе бөлімшенің бастығын, сондай-ақ болмаған жағдайда, оның іс-әрекеттері нәтижесінде күтпеген асқынулар туындаған жағдайда, мекеме әкімшілігін хабардар етуге. Нұсқаулықты күтпестен теріс салдарын түзету бойынша өз іс-әрекеттерін дереу жіберуге; басқа дәрігерлердің клиникалық тәжірибиесінде осындай жағдайлардың алдын-ала үшін жасалған қателіктерді мұқият талдап, оларды әріптестерімен және басшылармен талқылау;

сыпайылықты сақтап, қызметтік міндеттерін орындауға күшті бейімділікті тудыратын құралдардың ықпалына түспеу;

басқа қызметкерлердің этикалық ережелерін бұзуын болдырмау және ондай іс-әрекеттің жолын кесу;

пайдакүнемдік мақсат алу үшін ресми ақпаратты пайдалануға тыйым салынады;

пациентті негізсіз тәуекелге ұшыратпау, өз білімін адамгершілікке жатпайтын мақсаттарда, емдеудің кез-келген әдісін таңдағанда, ең алдымен, басшылыққа алуға;

шұғыл көмек көрсету жағдайында науқастың жағдайын ауырлатпайтын шараларды қабылдауға, ал басқа жағдайларда науқастың өзімен бірге қажетті сенімділікке ие еместігіне сенімді бола отырып, науқасты емдеуден бас тартуға құқығы бар, жеткіліксіз құзыретті немесе емдеу үшін қажетті құралдарға ие емес екендігін сезінеді. Мұндай жағдайда дәрігер кәсіпорынның тиісті органына хабарлау үшін барлық шараларды қабылдайды және пациентті құзыретті маманға ұсынуға кеңес береді;

пациенттің дәрігерді таңдауға және дәрігерлік және профилактикалық іс-шараларды жүзеге асыруға қатысты шешімдер қабылдауға қатысуға құқығы бар, ол науқастың емдеу әдістері, оларды қолдану салдары, ықтимал асқынулар туралы толық ақпарат негізінде дербес әңгімелесу барысында ерікті келісім түрінде көрсетіледі, сондай-ақ емдеудің басқа балама әдістері.

науқастың келісімінсіз медициналық-диагностикалық іс-шараларды жүргізу науқастың өмірі мен денсаулығына қатер төнген жағдайда және жағдайды барабар бағалау мүмкін еместігі жағдайында ғана жүзеге асырылады (бұл шешім бірлесіп қабылданады). Психикалық ауруы бар адамдарды емдеген кезде, дәрігер Қазақстан Республикасының Заңын басшылыққа алады;

ата-анасына немесе қамқоршысына баланы емдеу туралы толық ақпарат беру, белгілі бір емдеу әдісін немесе дәріні пайдалануға келісімін алу;

шағымдарды қараған кезде бюрократияның көріністеріне жол бермеуге, оларға белгіленген мерзімде қажетті шараларды қабылдауға;

өз іс-әрекеттері мен шешімдері бойынша олар қоғамнан ақталған сынға жол бермеуі керек, сынға қарсы қудалауға жол бермеуге, оларды қатаң ұстануға, кемшіліктерді жоюға және олардың кәсіби қызметін жетілдіруге арналған сындарлы сынақты қолдануға тиіс.

Медициналық қызметкердің қолайсыз әрекеттері.

Медициналық қызметкердің құқығы жоқ:

өз білімін және қабілеттін адамгершілікке жатпайтын мақсаттарда пайдалануға;

жеткілікті негіздерсіз медициналық шараларды қолдану немесе бас тарту;

пациентке оны жазалау мақсатында, сондай-ақ үшінші тұлғалардың мүддесі үшін медициналық әсер ету әдістерін қолдану;

пациентке өзінің философиялық, діни және саяси көзқарастарын енгізу;

науқасқа моральдық немесе материалдық зиян келтіру, бұл зиянды келтіретін үшінші тұлғалардың іс-әрекеттеріне немқұрайлы және бей-жай қарамау;

пациентті диагностикалауға немесе емдеуге қатысты жеке ойларына және басқа кәсіби емес себептерге негізделуі;

егер науқас ақылы медициналық қызметтерді ұсынудан бас тартса, оған Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген мемлекеттік кепілдіктер шеңберінде тегін медициналық көмек көрсетуге, оның сапасы мен қолжетімділігіне, оның түрлері мен көлемдерін қысқартуға;

пациенттерге ақшалай немесе бағалы сыйлықтар түріндегі кәсіби қызметті көрсетуге айырбастау;

дәрілік препараттарды өндірушілер мен дистрибьюторлар ұсынатын дәрілік заттарды тағайындау үшін, медицина ұйымының аумағында немесе фирмалық логотипі бар немесе дәрілік заттың саудалық атауы, медициналық құрылғыны пайдалану

өзінің кәсіби жағдайын пайдаланып, науқастың эмоционалдық жағдайына қарай, онымен мүліктік қарым-қатынас саудасын жасауға, өз жұмысын жеке мақсатта пайдалануға, парақорлықпен айналысуға;

пациентке дәрі-дәрмектер туралы, соның ішінде олардың қолжетімділігі, бағасы туралы жалған ақпаратты ұсынуға.

Кәсіби тәуелсіздік:

Медициналық қызметкердің өзінің кәсіби тәуелсіздігін сақтауы құқығы мен міндеті.

Нәрестелер мен қарттарға, әскери қызметшілерге және азаматтық тұлғаларға, аға лауазымды тұлғаларға және қамаудағыларға медициналық көмек көрсету арқылы медицина қызметкері кәсіби шешім үшін толық жауапты болады және сондықтан әкімшілікке, пациенттерге немесе басқа адамдарға қысым көрсету әрекетін болдырмауға тиіс.

Медициналық қызметкер Қазақстан Республикасының заңдарына, этикалық қағидаларына, кәсіби борышына қайшы әрекет жасауды талап ететін кез-келген жеке немесе заңды тұлғамен ынтымақтасудан бас тартуы керек.

Емтихандарға, консультацияларға, комиссияларға, консультацияларға және т.б. қатысқан жағдайда, медициналық қызметкер өзінің ұстанымын ашық түрде жариялауға, өзінің көзқарасын қорғауға, сондай-ақ оған қысым жасаған жағдайда құқықтық және қоғамдық қорғауға жегінуге.

Медициналық қызметкер мен науқас арасындағы қарым-қатынас

Науқастың ар-намысы мен қадір-қасиетін құрметтеу

Медицина қызметкері тиіс:
Науқастың ар-намысы мен қадір-қасиетін құрметтеуге, оған және оның туыстарына мұқият пен шыдамдылық танытуға. Пациентке қатаң және адамгершілікке жатпайтын емдік шаралар жасау, оның қадір-қасиетін қорлау, сондай-ақ пациенттердің кез-келгеніне медицина қызметкерінің артықшылығы немесе ұнатпауы жол бермеу керек.

Отбасы мен достардың қамқорлығын науқастың жағдайымен түсіну, сонымен бірге науқастың жеке істеріне және оның отбасы мүшелеріне жеткілікті кәсіптік себептермен араласпау керек.

Пациенттің еркіндігі мен қадір-қасиетін аз шектеу жағдайында медициналық көмек көрсетуге.

Пациент - қоғам, науқас - жанұя және т.б. арасында қақтығыстар болған жағдайда, медицина қызметкері науқастың мүддесіне артықшылық беруі керек, егер оларды жүзеге асыру науқастың өзі немесе басқалары үшін тікелей зақым келтіруі мүмкін болмаса ғана.

Пациент медицина қызметкері барлық медициналық және жеке ақпараттың құпиялығын сақтауды толық сенуге болады. Медициналық қызметкер науқастың немесе оның заңды өкілінің рұқсатынсыз, емдеу кезінде алынған ақпараттарды, оның ішінде медициналық көмекке жүгіну фактісін ашуға құқылы емес.

Медициналық құпиялардың жариялануына жол бермеу жөніндегі шараларды қолдауға. Науқастың қайтыс болуы медициналық құпияны сақтауға тиісті екендігінен босатпайды. Медициналық құпияны ашу Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген жағдайларда ғана жол беріледі.

Науқас өзінің денсаулығы туралы толық ақпарат алуға құқылы, бірақ ол өз денсаулығы туралы хабардар болуы мүмкін адамнан бас тарта алады.

Пациенттен денсаулығы туралы ақпаратты жасыруға болады, егер ол ауыр зиян келтіруі мүмкін деп санауға негіз бар болса. Алайда, науқастың тұрақты талаптары болған жағдайда, дәрігер оны толық ақпаратпен қамтамасыз етуі керек. Егер пациенттің болжамдары қолайсыз болса, оған өмірді жалғастыруға үміт артып, ықтимал нәтижеге қол жеткізе отырып, оны нәзік сөздермен абайлап хабардар ету қажет.

Егер пациент өз келісімін саналы түрде біле алмаса, немесе пациентті үнемі патронаттайтын заңды өкіл тұлға ретінде адамға ұсынылуы тиіс.

Медициналық құпия:

Пациент жеке өміріне қол жеткізуге құқылы, ал дәрігер, сондай-ақ медициналық көмек көрсетуге қатысатын басқа адамдар, пациент қайтыс болғаннан кейін де, медициналық көмекке жүгіну жағдайында да медициналық құпиялықты сақтауды қажет етеді, егер науқас басқаша тапсырыс бермесе.

Құпия емделу мен науқасты емдеу барысында алынған барлық ақпаратқа (диагностика, емдеу әдісі, болжау және т.б.) қолданылады.

Науқас туралы медициналық ақпараттар ашылуы мүмкін:

пациенттің түсінікті, анық жазылған жазбаша келісімімен;
анықтау, тергеу, прокуратура және сот органдарының дәлелді талаптары бойынша;

құпиялық ақпаратты сақтаған кезде, пациенттің және / немесе басқа адамдардың денсаулығы мен өміріне айтарлықтай қауіп төнсе (қауіпті жұқпалы аурулар);

бұл ақпарат кәсіби түрде қажет болған басқа мамандарды емдеуге тартылған жағдайда.

дәрігер науқастарды емдеуге қатысатындардың барлығы да кәсіби құпияны сақтауына кепілдік беруі керек.

медициналық ақпаратқа қол жеткізу құқығын пайдаланатын адамдар пациент туралы құпия ақпаратты сақтауға міндетті.

ғылыми зерттеулер жүргізу барысында студенттерді оқыту және дәрігерлерді жетілдіру, медициналық құпияны сақтау қажет. Науқасты тек оның келісімімен көрсету мүмкін.

Медицина қызметкерлері арасындағы қарым-қатынас:

медицина қызметкерлері арасындағы өзара қарым-қатынас өзара сыйластыққа, сенімділікке және пациенттің мүдделерін құрметтеу арқылы ерекшеленуге тиісті.

әріптестермен қарым-қатынаста медицина қызметкері адал, әділ, мейірімді, лайықты, білімі мен тәжірибесіне құрметпен қарауы және өз тәжірибелерін мен білімдерін өздеріне беруге дайын болуы керек.

басқа медицина қызметкерлеріне басшылық жасаудың моральдық құқығы кәсіби біліктілік пен жоғары моральдық деңгейдің жоғары деңгейін талап етеді. .

әріптеске қатысты сынға негізделген және қорлауға болмайды. Сынға кәсіби әрекеттер бағынады, бірақ әріптестердің жеке басы емес. Әріптестерді жамандау арқылы өз беделін нығайтуға болмайды. Медициналық қызметкер өз әріптестері туралы жеке мәліметті, жұмысы туралы, пациенттер мен олардың туыстары болған жағдайда теріс мәлімдемелерді айтуға құқылы емес.

өмір бойы денсаулық сақтау қызметкері емделу өнерін үйреткендерге құрмет көрсетіп, ризашылық білдіруі керек.

медицина қызметкері өзінің әріптестеріне өзіне қалай ұстауды қалайтынын өз бетімен ұстауы керек.

медициналық қызметкер басқа дәрігердің кәсіби біліктілігін ашық түрде сұрамауы немесе оны басқа тәсілмен беделін түсірмеуі мүмкін.

ауыр клиникалық жағдайларда дәрігерлер әріптестеріне кеңес беруі және дұрыс түрде көмек көрсетуі керек. Емдеу дәрігері тек емделу үдерісіне жауапты, кейбір ескертулерді, ұсыныстарды қабылдай алуы мүмкін емес, тек пациенттің мүдделері бойынша басшылыққа алады. Дәрігер оған басқа дәрігерлерден пациенттерді ауыстыруға жағдай жасамауы керек.

Қайтыс болған науқасқа моральдық қолдау.

медицина қызметкері ауыр халдегі науқастың қайғы-қасіретін барлық қол жетімді және заңды тәсілдермен жеңілдетуге міндетті. Медициналық қызметкер науқасқа оның өтініші бойынша кез келген діни қызметкердің рухани қолдауын пайдалануға кепілдік беруге міндетті.

Қызметкерлерді ынталандыру:

өзінің барлық күштерінің, білімі мен тәжірибесін оның кәсіби қызметіне, инновациялық технологияларды енгізуге, кәсіптік деңгейге жетуге, қол жеткізілген сыртқы және ішкі көрсеткіштерге қосқан үлесі үшін жылдың соңына дейін шаруашылық жүргізу құқығындағы «№17 Қалалық емхана» коммуналдық мемлекеттік кәсіпорынның бірінші басшысының жүлдесін алуға ынталандырылады.

Қорытынды:

Бұл Кодекс денсаулық сақтау саласындағы барлық мамандар үшін міндетті болып табылады.

Кәсіби этиканы бұзғаны үшін жауапкершілік деңгейі этика комитеті тарапынан анықталады.

Мәліметтер:

Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексі (07.03.2014ж. өзгертулермен және толықтырулармен).

Қазақстан Республикасының «Халық денсаулығы және денсаулық сақтау туралы» 18.09.2009 жылғы Кодексі.

Қазақстан Республикасы Президентінің 2008 жылы 06 ақпан айында бекітілген «Қазақстан азаматтарының әл-ауқатын арттыру туралы мемлекеттік саясаттың басты мақсаты болып табылады» атты Жолдауы.

«Қазақстан Республикасының мемлекеттік қызметшілерінің ар-намыс кодексі» (ҚР Президентінің 2011 жылғы 1 сәуірдегі № 1180 Жарлығының редакциясында мемлекеттік қызметшілердің ресми этика нормалары).

Халықаралық медициналық этика Кодексі, Хельсинки (интернет жүйесі <http://lib.znaimo.com.ua/docs/5/index-15068.html>).